

ΔΕΕ: ΓΑΜΙΚΕΣ ΔΙΑΦΟΡΕΣ- Κατά τον γ.ε., η "συνήθης διαμονή" τέκνου προϋποθέτει τη φυσική παρουσία του στο κράτος μέλος προς το οποίο ζητείται η επιστροφή του (Προτάσεις C-111/17 PPU, OL)

1 μήνυμα

Zoi Maria <Maria.Zoi@curia.europa.eu>

16 Μαΐου 2017 - 1:21 μ.μ.

Προς: Cigna Angelidis Estella <Estella.Cigna_Angelidis@curia.europa.eu>

ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ
ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣΔΙΕΥΘΥΝΣΗ
ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣΥΠΗΡΕΣΙΑ ΤΥΠΟΥ ΚΑΙ
ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ**ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ ΤΥΠΟΥ**

Λουξεμβούργο 16/5/2017

Προτάσεις του γενικού εισαγγελέα Nils Wahl στην υπόθεση C-111/17 PPU, OL

Η υπόθεση αφορά προδικαστικό ερώτημα που κατατέθηκε από το Μονομελές Πρωτοδικείο Αθηνών (ΜονΠρΑθ) ενόψει ένδικης διαφοράς με αντικείμενο το αίτημα επιστροφής τέκνου στην Ιταλία.

Το 2013 ο OL, Ιταλός υπήκοος, παντρεύτηκε την PQ, Ελληνίδα υπήκοο. Η κοινή συνήθης κατοικία τους βρισκόταν στην Ιταλία. Κατά τον όγδοο μήνα εγκυμοσύνης της σύζυγου, αποφάσισαν από κοινού να επιστρέψει η PQ στην Ελλάδα προκειμένου να γεννήσει με τη βοήθεια της οικογένειάς της και στη συνέχεια να επανέλθει στην Ιταλία. Στις 3 Φεβρουαρίου 2016, η κόρη τους γεννήθηκε στην Ελλάδα και θα παρέμενε εκεί με συμφωνία του OL έως και το Μάιο του ίδιου έτους. Η PQ, ωστόσο, αμφισβήτησε την ύπαρξη συμφωνίας σχετικά με την επιστροφή του τέκνου τους στην Ιταλία σε συγκεκριμένη ημερομηνία και αρνήθηκε ρητά να επανέλθει. Στη συνέχεια, ο σύζυγος κατέθεσε ενώπιον του ΜονΠρΑθ αίτημα επιστροφής του τέκνου στην Ιταλία ενώ η σύζυγος ζήτησε αναβολή της διαδικασίας βάσει του άρθρου 19 του κανονισμού Βρυξέλλες Ια για τη διεθνή δικαιοδοσία και την αναγνώριση και εκτέλεση αποφάσεων σε γαμικές διαφορές και διαφορές γονικής μέριμνας, καθώς ο σύζυγος είχε ήδη καταθέσει παρόμοιο αίτημα ενώπιον δικαστηρίου στην Ιταλία το οποίο εκκρεμούσε (η ληφθείσα απόφαση δεν είχε καταστεί οριστική).

Το ΜονΠρΑθ ζητεί από το Δικαστήριο την ερμηνεία της έννοιας της «συνήθους κατοικίας» του τέκνου βάσει του κανονισμού Βρυξέλλες ΙΑ στην περίπτωση τέκνου το οποίο για τυχαίο λόγο ή λόγω ανωτέρας βίας γεννήθηκε σε τόπο διαφορετικό από αυτόν τον οποίο οι γονείς του, οι οποίοι ασκούν από κοινού την επιμέλεια του, έχουν ορίσει ως συνήθη κατοικία και το οποίο τέκνο στη συνέχεια, κρατείται παρανόμως από τον έναν γονέα στο κράτος όπου γεννήθηκε ή το οποίο μετακινήθηκε σε τρίτο κράτος. Πιο συγκεκριμένα, ρωτά το Δικαστήριο αν η φυσική παρουσία ενός τέκνου είναι σε κάθε περίπτωση απαραίτητη προϋπόθεση για να θεμελιωθεί η συνήθης κατοικία ενός προσώπου και ειδικότερα ενός νεογέννητου.

Η υπόθεση εκδικάζεται με την επείγουσα προδικαστική διαδικασία (PPU).

Ο γενικός εισαγγελέας, με τις προτάσεις του, επισημαίνει ότι το ιδιαίτερο γνώρισμα της υπό κρίση υποθέσεως έγκειται στο ότι ουδέποτε υπήρξε γεωγραφικός μετακίνηση του παιδιού από έναν τόπο σε άλλον. Ωστόσο, ο OL υπέβαλε ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου αίτηση επιστροφής του παιδιού στην Ιταλία, δηλαδή στο κράτος μέλος όπου βρισκόταν ο τόπος κοινής διαμονής του OL και της PQ πριν από τη γέννηση του παιδιού τους.

Βεβαίως, προκειμένου να στοιχειοθετηθεί η συνήθης διαμονή του παιδιού, πρέπει να ληφθεί υπόψη το σύνολο των ιδιαίτερων πραγματικών περιστάσεων της συγκεκριμένης περιπτώσεως. Στο ΜονΠρΑθ αναπόκειται, επομένως, να εξετάσει το σύνολο των περιστάσεων αυτών για να προσδιορίσει τον τόπο στον οποίο βρίσκεται το κέντρο των συμφερόντων του παιδιού. Συναφώς, σύμφωνα με τη σφαιρική προσέγγιση που έχει προκρίνει το ΔΕΕ, εκτός της φυσικής παρουσίας του παιδιού, ένας εκ των παραγόντων που πρέπει να ληφθούν υπόψη είναι αναντίρρητα η βούληση των γονέων που ασκούν την επιμέλεια του παιδιού και η συνήθης διαμονή τους. Ελλείψει, όμως, προγενέστερης φυσικής παρουσίας του παιδιού στην Ιταλία, ο γενικός εισαγγελέας θεωρεί ότι δεν είναι δυνατό να αποδοθεί σε τέτοιες περιστάσεις καθοριστική σημασία για τον προσδιορισμό της συνήθους διαμονής του παιδιού του οποίου ζητείται η επιστροφή.

Στη συγκεκριμένη υπόθεση, εγείρεται το ζήτημα ως προς το ποιες είναι οι περιστάσεις βάσει των οποίων θα μπορούσε να προσδιορισθεί ο τόπος συνήθους διαμονής του παιδιού ως ευρισκόμενος στην Ιταλία, λαμβανομένου πάντοτε υπόψη ότι το υπέρτερο συμφέρον του παιδιού συνιστά το κύριο κριτήριο του προσδιορισμού αυτού. Πράγματι, ο γενικός εισαγγελέας υπενθυμίζει ότι το μόνο οικογενειακό περιβάλλον το οποίο έχει γνωρίσει και στο οποίο έχει ενταχθεί το παιδί από της γεννήσεώς του βρίσκεται στην Ελλάδα.

Συνεπώς, προτείνει στο ΔΕΕ να αποφανθεί ότι η συνήθης διαμονή του παιδιού, κατά την έννοια του άρθρου 11 παράγραφος 1 του κανονισμού Βρυξέλλες Ια προϋποθέτει ότι υπήρξε φυσική παρουσία του παιδιού στο κράτος μέλος προς το οποίο ζητείται η επιστροφή του. Ως εκ τούτου, σε περιπτώσεις όπως οι επίμαχες στην υπόθεση της κύριας δίκης, δεν συνιστά παράνομη μετακίνηση ή κατακράτηση, κατά την έννοια της διατάξεως αυτής, το γεγονός ότι το παιδί, το οποίο γεννήθηκε σε κράτος μέλος διαφορετικό εκείνου στο οποίο βρισκόταν ο τόπος κοινής διαμονής των γονέων του, εξακολούθησε να διαμένει με τη μητέρα του στο κράτος μέλος της γεννήσεώς του.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Η επείγουσα προδικαστική διαδικασία προβλέπεται στον Κανονισμό Διαδικασίας του Δικαστηρίου και επιτρέπει στο Δικαστήριο να εξετάζει σε πολύ σύντομο χρόνο τα πλέον ευαίσθητα ζητήματα που αφορούν τον χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης, όπως είναι τα ζητήματα που μπορεί να ανακύψουν, π.χ., σε ορισμένες καταστάσεις στέρησης της ελευθερίας, όταν η απάντηση στο ανακύψαν ζήτημα είναι καθοριστική για την εκτίμηση της νομικής κατάστασης του ατόμου που έχει φυλακισθεί ή στερηθεί της ελευθερίας του, ή, σε διαφορά σχετικά με τη γονική μέριμνα ή την επιμέλεια τέκνων, όταν η αρμοδιότητα του επίκληθέντος βάσει του κοινοτικού δικαίου δικαστηρίου εξαρτάται από την απάντηση στο προδικαστικό ερώτημα.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Οι προτάσεις του γενικού εισαγγελέα δεν δεσμεύουν το Δικαστήριο. Έργο του γενικού εισαγγελέα είναι να προτείνει στο Δικαστήριο, με πλήρη ανεξαρτησία, νομική λύση για την υπόθεση που του έχει ανατεθεί. Η υπόθεση τελεί υπό διάσκεψη στο Δικαστήριο. Η απόφαση θα εκδοθεί αργότερα.

ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ :

Estella CIGNA ΑΓΓΕΛΙΔΗ Τηλ.: (00352) 4303 2582

Μαρία ΖΩΗ Τηλ.: (00352) 4303 2180, Maria.Zoi@curia.europa.eu